D i đây là ý ki n c a đ c gi Đ ng H ng. Ch ng h vi c ph t đòn nh ng ph i ph t v i l ng tâm và tình th ng c a m t nhà giáo. Còn quan đi m b n? Ý ki n g i v bangiaoduc@vietnamnet.vn

Nhà giáo th i nay và "rào c n" kéo lùi s sáng t o

Nhà giáo hi n nay nh n đ c đ ng l ng ít i, nh n đ c s y thác m t cách vô trách nhi m c a nhi u b c ph huynh, nh n đ c s ch trích c a xã h i khi có b t k v n đ gì x y ra và nh n đ c nh ng đ a tr đ c bao b c quá m c b i cha m . H không có quy n gì ngoài h nh ki m và trình bày v n đ lên ban giám hi u. H có ch c năng b m ki n th c khô khan vào đ u h c trò đ các em có th lên l p và ra tr ng.

Hình nh nhà giáo nh v y có th khác v i nh ng gì các b n t ng t ng ra theo khuôn m u c a m t nhà giáo lý t ng. Nh ng đó là hình nh th c s c a đa ph n nhà giáo hi n nay.

Chuy n l ng giáo viên thì ta không c n d n ch ng gì nhi u. Nó quá rõ ràng và nó hi n hi n ngay tr c m t chúng ta; không ai có th ph nh n. T t nhiên, ti n d y thêm, ti n làm ngoài gi có th khi n thu nh p c a h khá h n r t nhi u. Th nh ng "d y thêm" t c là làm ngoài gi , t c là ngoài nh ng gi làm vi c chính th c h ph i b th i gian đáng nh dành đ ngh ng i ra đ mà ki m thêm nhu nh p. Có ai trong chúng ta mu n làm vi c t i 8-10 gi t i trong khi gi tan s là 5 gi ?

Đ nh n đ c tình yêu, s kính tr ng th c s c a h c trò, giáo viên hi n nay ph i v t qua vô vàn k

Hãy ti p t c nói v s y thác. Có bao nhiêu b c ph huynh ng i l i cùng giáo viên đ bàn b c cách d y d con mình? Có bao nhiêu b c ph huynh khi nh n ra khuy t đi m c a con mình tìm đ n giáo viên đ cùng tìm đ ng l i u n n? Hay đa ph n các b c ph huynh ch đem m t cái phong bì đ n và "trăm s nh cô"? Không bi t đã bao nhiêu l n tôi đã th y m mình kh c t nh ng phong bì nh th .

Và cũng ch ng y l n tôi th y m tôi m i nh ng v ph huynh này ng i l i đ m tôi có th g i ý m t vài ph ng th c đ h đ ng viên, d y d con mình. Có nh ng ng i chăm chú l ng nghe, có nh ng ng i rõ ràng là ch gi v nghe và vô cùng hi m khi có ng i ch đ ng đ a ra ý ki n. R i, c nh l dĩ nhiên, h l i quay l i h c k sau v i m t k ch b n t ng t . Cái tôi t h i là: Có bao nhiêu trong s nh ng ng i ph huynh này th c s tìm tòi, đ ng não đ tìm ra m t cách hi u qu d y d con em mình? Hay r t cu c, h ch quay v v i ph ng th c ít phi n toái nh t: Quát m ng khi con không đ t ch tiêu và th ng h u hĩnh khi con đ t thành tích.

Qua lĿng kính c a ph huynh bênh con

S ch trích c a xã h i lên giáo viên b t ngu n t lăng kính c a các ông b bà m có con em ch a ngoan. Qua lăng kính c a h - giáo viên tr thành nh ng ng i thích ti n, kh t khe, không bao dung, thi u đ l ng n u nh ng ng i giáo viên này có thái đ "quá" nghiêm kh c v i con c a h . Ngo i tr nh ng tr ng h p đ a tr t ra quá h t i m c không ai ph nh n đ c, các ông b bà m luôn c m th y khó ch u n u ng i khác ch trích con mình m t cách th ng th ng.

Nh ng ng i giáo viên tr mu n có đ c s h p tác c a các b c ph huynh th ng ph i tìm nh ng câu t mang tính gi m nh đ nói v sai ph m c a h c sinh. Nh ng ng i giáo viên đã già c i hay c ng c i h n tuy có th s n sàng vi t rõ nh ng đa s tr ng h p ch nh n đ c s "b ng m t, không b ng lòng" hay đ n gi n ch là nh ng cái phong bì.

Và t đó cái hình nh truy n mi ng v giáo viên c a đa ph n ph huynh có con em đang trên đà đi xu ng tr nên méo mó. Và khi hình nh y đã h n vào tâm trí c a h thì khi có v n đ gì x y ra, dĩ nhiên trách nhi m có ph n l n đ c xem là... không thu c b n thân h .

Quy n c a nhà giáo?

Đây là v n đ nh c nh i nh t đ i v i giáo viên. Có bao nhiêu trong s các b n đ c bi t r ng: Giáo viên hi n nay còn không có c quy n đu i h c sinh ra kh i l p. Đ ng nói là ph t đòn h c sinh, quát m ng chúng cũng là vi c mà giáo viên ph i suy nghĩ r t k tr c khi làm. T t nhiên giáo viên nh ng vùng kém phát tri n có th không th c s tuân th đi u này.

Nhi u ph huynh ng h và cho phép th y giáo này đánh h c trò vì "nhà không d y đ c con" (n

Nh ng các thành ph l n, giáo viên không có b t k quy n h n tr ng ph t nào lên h c sinh ngoài "h h nh ki m". Nh ng h nh ki m thì có gì quan tr ng đâu. H c sinh ch c n h nh ki m trung bình đ lên l p. Còn chuy n chuy n ti p lên c p cao h n thì do h c l c quy t đ nh. H c trò đang d n hi u ra là h nh ki m ch là m t th mang tính hình th c. Tôi s đ a ra m t ví d c th d i đây, m t tr ng h p đi n hình, m t câu chuy n có th t:

M t h c sinh A gây m t tr t t trong l p, gây nh h ng t i nh ng b n xung quanh. Giáo viên đang d y ti t h c b o h c sinh này đ ng d y nh ng A không đ ng. Câu tr l i c a c u ta là:

"T i sao em ph i đ ng?".
Giáo viên nói:
"Em gây m t tr t t trong l p, gây nh h ng t i các b n, cô yêu c u em đ ng d y.".
A tr l i:
"Em không thích đ ng".

B n s làm gì trong tr ng h p này?

Giáo viên nói: *"Đây là k lu t c a l p. Em đ ng d y cho cô".* A ng i yên không nhúc nhích.
Giáo viên ti p t c: *"Thôi đ c th em c ng i đ y, nh ng không đ c gây m t tr t t n a".*
A nói l i:
"Em không thích ng i. Cũng không thích gi tr t t ".
Đ n đây ng i giáo viên này không th t t n đ c n a, cô nói:
"Anh có b đi ên không?".
A
: "Cô m i đi ên. Em không đi ên". T i lúc này r i thì ng i giáo viên không th làm gì đ c n a. Cô tuyên b ghi tên A vào s đ u bài và s đ a vi c này ra bu i h p ph huynh. Còn A, c u ta không bao gi tr nên ti n b h n.

M c k và...nguy h i

Hi n nay giáo viên v n truy n nhau h c trò là b t tr . H quy t đ nh đ n v i nh ng ph ng th c ... vô trách nhi m h n. H m c k h c trò h . Chúng vi ph m n i quy - h h nh ki m, m i ph huynh. Chúng ti p t c vi ph m - h h nh ki m, c nh cáo toàn tr ng. Chúng v n ti p t c - h đ a lên hi u tr ng, c nh cáo l n cu i. Và n u chúng không thay đ i - tr ng đu i h c.

T ng lai c a đ a tr đó s ra sao ch ng liên quan gì t i h n a. B n nghĩ t ng lai chúng s ra sao? Nh ng đ a tr mà đ n tr ng h c cũng không ch a ch p n a s tr ng thành nh th nào? Nh ng li u giáo viên còn có l a ch n nào khác?

Tôi xin h i quý đ c gi thêm m t câu n a, đ c bi t là nh ng đ c gi đang có con tu i đi h c: Li u b n có th ng ng cao đ u tuyên b r ng: b n có th d y b o con mình khi không s d ng

đòn roi, không d a c t ti n tiêu, không d a c t m t s quy n l i c a chúng?

Và bây gi hãy nghĩ xem cái b n đang đòi h i giáo viên là gì. D y b o m t l p h n 40 h c sinh mà không có quy n ph t, quy n m ng th m chí không có quy n đu i ra kh i l p? Tr h b t chép ph t. Chúng không chép b n s làm gì? Chúng chép và v n tái ph m b n s làm gì? M i ph huynh đ n li u có gi i quy t đ c v n đ hay l i là "trăm s nh cô"?

cái th i c a tôi, h h nh ki m là th gì đó r t kinh kh ng. M t đ a tr b h h nh ki m c m th y th t là đáng x u h . Lý do vì sao? Tôi cho r ng có nh ng s khác bi t r t l n gi a:*"B h nh ki m kém là m t vi c đáng x u h "*
v i
"B h nh ki m kém là cha m la m ng"
.

Nh ng đ a tr th i nay ch bi t r ng: "Không th hi n t t trong l p (cho dù là h c l c hay h nh ki m) là không v a lòng b m". Chúng hoàn toàn không hi u r ng: "Không c g ng trong l p thì t ng lai c a mình s hoàn toàn khác v i nh ng gì mình mong mu n hay m c."

Mâu thu n là ch : 'Vì b n quá th ng con không th kh t khe v i chúng nên b n m i nh t i th y cô đ răn đe. Nh ng khi h răn đe thì cũng vì quá th ng con b n l i c m th y khó ch u v i h '.

Ði u ph huynh c n bi t

Ch c năng c a nhà giáo không ph i là làm cho con b n lên l p, không ph i là làm cho con b n đ c đi m cao, không ph i là làm cho chúng vào đ c tr ng đi m l i càng không ph i là ch u trách nhi m cho cái h c a tr .

Ch c năng c a nhà giáo là h ng con b n t i nh ng ph m ch t t t và kh i d y nh ng ti m năng c a chúng. Còn vi c h c, vi c v n t i t ng lai, vi c tr thành nh ng con ng i có ích cho xã h i là vi c c a b n thân b n tr .

Chúng ta không th b t m t đ a tr tr thành ng i thành đ t. Chúng ta ch có th làm cho chúng th y "tr thành ng i thành đ t là m t vi c tuy t v i và con có th làm đ c đi u đó".

Nh ng vi c sau đó đ a tr s có th t làm đ c. Còn n u b n ch v ra m t t ng lai đ p đ nh ng không h p v i b n thân đ a tr thì có c "gò" đ n m y cũng không đ n đ c đâu. Cu i cùng ch ra đ c m t s n ph m n a v i không cao không th p. Hãy cho tr em nh ng c m, hãy tôn tr ng nh ng c m đó (cho dù chúng vi n vông t i đâu) và b n s th y chúng m nh m đ n m c nào.

B n c n hi u r ng: c m c a m t đ a tr s tr ng thành theo con ng i c a nó. Ch c n đ a tr bi t t p trung s c l c vào c m c a mình thì khi l n h n chúng s t bi t thay đ i m c tiêu hay s a đ i c m đó đ nó th c t h n. B n không c n ph i nói:"*c m đó là ng ng n"* b i vì khi l n d n đ a tr s t hi u đi u này.

****

Thi t nghĩ, th i kì quan tr ng nh t trong hình thành ý th c h c t p và ý th c xã h i c a tr là tr c khi d y thì. Chúng c n m t n n t ng v ng ch c v các quan đi m giá tr . Nh ng quan đi m mà có th khi đó chúng ch a hi u nh ng t ng lai chúng s hi u. Và đ chúng có đ c n n t ng đó, m t chút hình ph t không ph i là vi c không ch p nh n đ c. M t cái v t b ng th c k vào tay s khi n chúng nh lâu h n là m t vài trang chép ph t.

Tôi ng h vi c ph t đòn nh ng ph i ph t v i l ng tâm và tình th ng c a m t nhà giáo.

- *Đ c gi* **Ŏ ng Hǯāng**
- **Link ngu n:** **http://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/101357/thoi-cua-nha-giao---vo-trach-nhiem-.html**